

บันทึก

เรื่อง หรือเกี่ยวกับการตรากฎหมาย

(แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน)

หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๓/๑๓๙๙๐ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๙ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามความประสงค์ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ในปัญหาว่า กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกรมต่างๆ ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนมาก แต่หน่วยงานเหล่านั้นมิได้เป็นราชการส่วนภูมิภาค ยังคงเป็นราชการส่วนกลาง ขึ้นตรงต่อกรมเจ้าสังกัด และกรมเจ้าสังกัดได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีในบางเรื่องในส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการมีสำนักงานปลัดกระทรวงเพียงส่วนราชการเดียวที่แบ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาค โดยแบ่งเป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ดังนั้น จึงเกิดปัญหาการควบคุมหน่วยงานที่เป็นราชการส่วนกลางซึ่งตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค กล่าวคือ หน่วยงานดังกล่าวไม่มีหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการทุกกรมในส่วนภูมิภาค กระทรวงศึกษาธิการมีความประสงค์จะแก้ไขกฎหมายให้หน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกรมต่างๆ เป็นราชการส่วนภูมิภาคอย่างแท้จริง แต่ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขให้ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการทุกกรมในส่วนภูมิภาคด้วย

กระทรวงศึกษาธิการจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแนวทางในการออกกฎหมายว่าควรจะออกกฎหมายในลักษณะอย่างไรจึงจะบรรลุผลตามนัยวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น และถ้าจะให้กรมต่างๆ ออกพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการเป็นส่วนภูมิภาค โดยให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอจะทำได้หรือไม่ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาและตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) แล้ว มีความเห็นว่า ปัญหาที่จะต้องพิจารณาในเรื่องนี้สรุปได้ คือ จะแก้ไขกฎหมายให้หน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกรมต่างๆ เป็นราชการส่วนภูมิภาคโดยไม่ต้องตั้งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดของกรมนั้นๆ ไปประจำจังหวัดหรืออำเภอ แต่ให้ศึกษาธิการจังหวัดหรือศึกษาธิการอำเภอซึ่งสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการของหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกรมต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้หรือไม่ ซึ่งในปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) เห็น

ว่า ถ้าจะให้เป็นไปตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการก็ต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน คือประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕๕ (๒) และข้อ ๖๑ (๒) เสียใหม่ โดยบัญญัติเพิ่มเติมเป็นวรรคสองของข้อ ๕๕ (๒) และข้อ ๖๑ (๒) ในทำนองดังนี้

วรรคสองของข้อ ๕๕ (๒) “ในกรณีที่กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมได้แบ่งส่วนราชการออกเป็นราชการส่วนภูมิภาค แต่เห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นจะต้องตั้งหัวหน้าส่วนราชการของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมขึ้นไปประจำจังหวัด จะให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมอื่นในสังกัดกระทรวงหรือทบวงเดียวกันที่มีอยู่แล้ว เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมนั้น ๆ ด้วยก็ได้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดของตนขึ้น”

วรรคสองของข้อ ๖๑ (๒) “ในกรณีที่กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมได้แบ่งส่วนราชการออกเป็นราชการส่วนภูมิภาค แต่เห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นจะต้องตั้งหัวหน้าส่วนราชการของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมขึ้นไปประจำอำเภอ จะให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมอื่นในสังกัดกระทรวงหรือทบวงเดียวกันที่มีอยู่แล้ว เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมนั้น ๆ ด้วยก็ได้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอของตนขึ้น”

เมื่อได้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่กล่าวมานี้แล้ว กรมต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการที่แบ่งส่วนราชการออกเป็นราชการส่วนภูมิภาคก็อาจตั้งให้ศึกษาธิการจังหวัดหรือศึกษาธิการอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอของกรมนั้น ๆ โดยให้เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารับผิดชอบส่วนราชการประจำจังหวัดของกรมนั้น ๆ ได้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๑๙